

TERRY

PRATCHETT

DLOUHÁ
ZEMĚ

STEPHEN

BAXTER

TERRY PRATCHETT
A STEPHEN BAXTER

DLOUHÁ
ZEMĚ

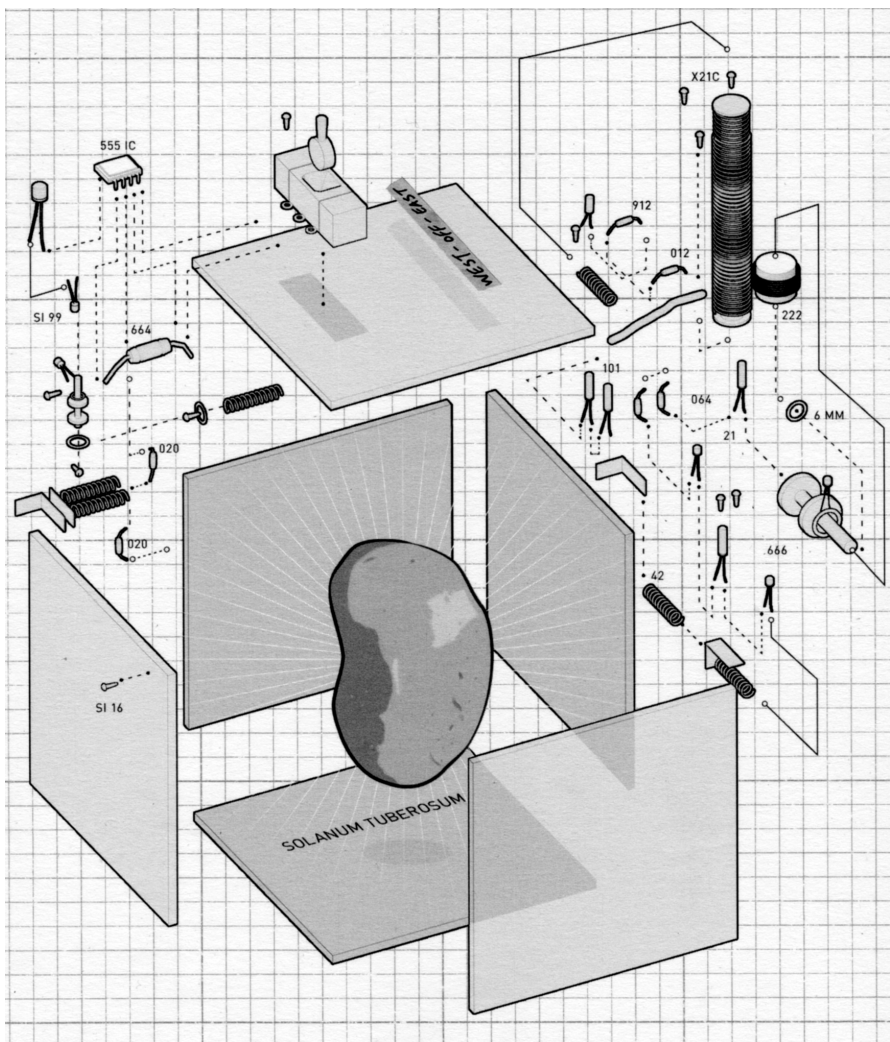
TALPRESS

Copyright © Terry and Lyn Pratchett and Stephen Baxter 2010
Translation © 2013 by Jan Kantůrek
Cover © Trilabit Praha

First published as The Long Earth Volume 1 by Transworld.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-477-2

Plán původního „Vkročce“ Willise Linsaye tak, jak byl anonymně umístěn na net.

(Vezměte prosím na vědomí, že vydavatel odmítá jakoukoliv zodpovědnost za nesprávné použití tohoto nákresu nebo zařízení, které znázorňuje.)

KAPITOLA 1

LESNÍ MÝTINA:

Vojín Percy se probudil zpěvem ptáků. Bylo to už dlouho, co naposled slyšel zpívat ptáky, o to už se postarala děla. Nějakou chvíli mu ke štěstí stačilo, že takhle může ležet v pozeňnaném tichu.

Pochopitelně si dělal jisté starosti, protože byl poněkud zmatený tím, proč leží ve vlhké voňavé trávě, a ne ve svých dekách. No ano, voňavá tráva, tam, kde byl, moc voňavé trávy nezbývalo! Byl zvyklý na kordit, horký olej, spálené maso a zápach nemytých mužů.

Napadlo ho, jestli není mrtvý. Koneckonců, bylo to pekelné ostřelování.

Dobrá, jestli byl mrtvý, pak tohle bude po všem tom hluku, výkřicích a blátu jako nebe úplně stačit. A kdyby to nebylo nebe, pak už by do něj jeho seržant kopal, zvedal ho na nohy, kontroloval jeho výstroj a posílal ho do kantýny pro hrnek čaje a kus žvance. Ale tady nebyl žádný seržant a žádný kravál, s výjimkou ptačího zpěvu ve stromech.

A jak se na oblohu začalo vkrádat světlo úsvitu, napadlo ho: „*Jaké stromy?*“

Kdy naposled viděl strom, který alespoň vzdáleně připomínal strom, nemluvě o stromu s větvemi a listím, strom, který by nebyl rozstřílený na třísky dělostřeleckou palbou a střepinami? A přece tady byly stromy, spousta stromů, celý les stromů.

Vojín Percy byl praktický a systematický mladík, a proto se v tomhle snu rozhodl, že si se stromy nebude dělat starosti, protože stromy se ho nikdy nepokusily zabít. Znovu si lehl a pak musel ještě na chvíli usnout, protože když znovu otevřel oči, byl jasný den a měl žízeň.

Den... ale kde? Samozřejmě, ve Francii. Musela to být Francie. Ten výbuch, který Percyho omráčil, ho nemohl odhodit moc daleko, musela to být pořád Francie, ale byl tady les, který tady být neměl. A taky tady nebyly ty zvuky pro Francii tak typické – jako hřmění děl a výkřiky raněných.

To byla záhada. A Percy by dal život za doušek vody.

Tak si v tom nadpozemském tichu, v němž strašily jen hlasy ptáků, zabalil všechny své starosti do toho, co zbývalo z jeho polní torny, a pomyslel si, že v té písni přece jen bylo kus pravdy: k čemu si dělat starosti? To *opravdu* nestálo za to, ne, když jste právě viděli muže, kteří se vypařili jako rosa po ránu.

Jenže když vstal, ucítil známou bolest hluboko v kosti levé nohy. Byl to pozůstatek po zranění, které sice nestačilo na to, aby ho poslali domů, ale díky kterému dostal o něco snesitelnější post u maskovací jednotky a otlučenou bedýnku s barvami, kterou měl v báglu. Jestli ho ovšem bolela noha, tak to nebyl žádný sen! Jenže nebyl tam, kde byl předtím, to bylo jasné.

Když se pak vydal směrem, kde, jak se zdálo, bylo méně stromů než jinde, naplnila mu hlavu jediná myšlenka: Proč jsme zpívali? Byli jsme šílenci? Co jsme si to, do hajzlu, mysleli, že děláme? Všude kolem se povalovaly ruce a nohy a chlapi se měnili v pršku masa a kostí! A my jsme zpívali!

Jak hrozní, nebetyční pitomci jsme to byli!

O půl hodiny později vojín Percy scházel po svahu k potočku v mělkém údolí. Voda byla poněkud kalná, ale právě teď byl ve stavu, kdy by se napil z koňského žlabu a odstrkoval při tom koně.

Šel podél potoka až k místu, kde vléval do řeky. Nebyla to

právě široká řeka, ale vojín Percy byl venkovský kluk a věděl, že pod břehem budou raci. Za půl hodiny už se řečení raci vařili a je třeba říct, že větší v životě neviděl! A tolik! A tak šťavnatých! Jedl, až ho bolel žaludek, otáčel postupně hojnou kořist na zeleném prutu nad spěšně zapáleným ohněm a trhal ji rukama. Teď si myslel: Možná jsem opravdu mrtvý a dostal jsem se do nebe. A to mi úplně stačí, Bože, protože si myslím, že pekla už jsem viděl dost.

Tu noc ležel na mýtině u řeky a svůj batoh měl pod hlavou. Když vyšly hvězdy, byly mnohem jasnější, než kdy viděl. Percy si začal pobrukovat: „Zabal všechny trable do svý starý torny“.

Umlkl dřív, než stačil dozpívat, a usnul spánkem spravedlivých.

Percy se probudil, když mu na tvář dopadlo sluneční světlo. Cítil se odpočatý. Posadil se, a ztuhl, nehybný jako socha před těmi klidnými pohledy, které ho studovaly. V řadě před ním stál tucet mužů a všichni ho upřeně pozorovali.

Kdo jsou ti lidé? Co je to za lidi? Vypadali tak trochu jako medvědi, ale neměli medvědí tváře, nebo možná trochu jako opice, ale o něco tlustší. A jen tak tam stáli a nevzrušeně ho pozorovali. To jistě nebudou Francouzi. Stejně ale francouzštinu zkusil. „Parlézuješ frantíkovštinu, hele?“

Pozorovali ho dál se stejným výrazem.

V nastalém tichu si Percy odkašlal, a protože měl pocit, že se od něj čeká něco víc, spustil: „Zabal všechny trable do svý starý torny“.*

Chlápci mu soustředěně naslouchali, dokud neskončil. Pak se rozhlédli jeden po druhém. Nakonec, jako kdyby dospěli k nějaké dohodě, jeden z nich popošel kupředu a přezpíval Percymu píseň bez jediné chybičky.

Vojín Percy naslouchal s nelíčeným úžasem.

* Pozn. překl.: *Stará anglická pochodová píseň z r. 1915, která byla za První světové války velmi populární.*

A o století později:

Prérie byla rovná, šťavnatě zelená a tu a tam rostly nepravidelně roztroušené skupinky dubů. Nebe bylo modré jako v reklamních letácích. Na obzoru se něco hýbalo, vypadalo to jako stín velkého mračna – bylo to obrovské stádo zvířat v pohybu.

Pak zaznělo něco jako povzdech. Pozorovatel, který by stál dostatečně blízko, by možná ucítil na kůži šepot vánku.

Na trávě ležela žena.

Jmenovala se Maria Valienté. Měla na sobě svůj oblíbený růžový angorový svetr. Bylo jí teprve patnáct, ale byla těhotná a dítě se chystalo na svět. Hubeným tělem jí lomcovala bolest prvních kontrakcí. Ještě před chvilkou nevěděla, jestli se víc bojí porodu, nebo hněvu sestry Stephanie, která jí sebrala její opičí náramek. Přestože to bylo jediné, co měla Maria od matky, řekla sestra, že je to hříšný symbol.

A teď tohle. Modré nebe tam, kde měl být špinavý strop pokrytý skvrnami od nikotinu. Tráva a stromy, kde měl být prošlapaný koberec. Všechno bylo špatně. Kde bylo tohle tady? Byl to vůbec Madison? Jak se sem *dostala*?

Ale na tom nezáleželo. Znovu ji zaplavila vlna bolesti a cítila, jak se dítě dere na svět. Nebyl tady nikdo, kdo by jí mohl pomoci, dokonce ani sestra Stephanie ne. Zavřela oči, vykřikla a zatlačila.

Dítě vypadlo do trávy. Maria věděla dost na to, aby počkala, až vyjde i placenta. Když se to stalo, měla mezi nohama vlhkou kaluž a dítě, pokryté ulepenou krvavou tekutinou. Otevřelo... *otevřel* oči a slabě zakňoural.

Odněkud hodně z dálky zaznělo něco jako zadunění hromu. Bylo to zařvání, jaké slyšíte v zoo. Jako lví řev.

Lev? Maria znovu vykřikla, tentokrát strachem –

Výkřik utichl v půli, jako by ho někdo vypnul. Maria byla pryč. Dítě zůstalo samo.

Samo s výjimkou vesmíru. Ten se vlil dovnitř a promluvil k němu nekonečným počtem hlasů. A pak následovalo nekonečné Ticho.

Pláč dítěte přešel ve vrnění. Ticho bylo uklidňující.

Pak se znovu ozval ten zvuk, tentokrát podobný vydechnutí. Maria byla zpět na trávníku pod modrou oblohou. Sedla si a v panice se rozhlédla. Tvář měla šedivou, ztrácela hodně krve. Ale její dítě bylo tady.

Zvedla dítě a placentu – zatím ani nepodvázala pupeční šňůru –, zabalila dítě do svého angorového svetru a pochovala ho v náručí. Jeho malá tvářička byla podivně klidná. Pomyslela si, že zemřel. „Jošua,“ řekla. „Jmenuješ se Jošua Valienté.“

Tiché puknutí, a byli pryč.

Na širé pláni nezůstalo nic, jen schnoucí kalužinka krve a tělesných tekutin a tráva a nebe. Pach krve ale už brzo přiláká pozornost.

A kdysi dávno, ve světě, který je našemu tak blízko jako stín:

Velmi odlišná verze Severní Ameriky hýčkala velké slané vnitrozemské moře. Moře se hemžilo mikrobiálním životem. Všechn ten život sloužil jen jedinému děsivému organismu.

A na tomhle světě, pod zamračenou oblohou, celé kalné moře prostoupila jediná myšlenka.

Já...

Tu myšlenku následovala další.

K čemu?

KAPITOLA 2

Lavice vedle moderně vypadajícího nápojového automatu byla výjimečně pohodlná. Jošua Valienté nebyl v poslední době na měkké zvyklý. Nebyl zvyklý ani na ten nesprávný pocit být pod střešou, v budově, kde nábytek a koberce jistým způsobem vnucovaly světu ticho. Vedle luxusní pohovky ležela hromada křídových časopisů, ale Jošua neměl žádný vztah ani ke křídovým časopisům. Knihy? Knihy, ty byly v pořádku. Jošua měl rád knihy, zvláště paperbacky, protože byly lehké a skladné a snadno se přenášely. A když už jste je nechtěli znovu číst, no... pro rozumně slabý a měkký papír se vždycky našlo uplatnění.

Za obvyklých okolností, když nebylo co na práci, poslouchal Ticho.

Tady bylo Ticho velmi slabé. Téměř se ztrácelo. Chápali vůbec lidé v téhle naleštěné budově, jak jsou hluční? Řev klimatizace a počítačových větráků, slyšitelné, ale nesrozumitelné mumlání mnoha hlasů, tlumený zvuk telefonů následovaný hlasy lidí, kteří vysvětlují, že oni tady právě nejsou, ale buďte tak laskaví, a až se ozve písknutí, zanechte nám jméno a číslo; a toto prohlášení bylo vzápětí následováno pípnutím. Tohle byla kancelář transZemského institutu, což byla paže Černé společnosti. Anonymní kanceláři, která byla samý sádrokarton a chrom, dominovalo obrovské logo firmy, šachový kůň. Tohle nebyl Jošuaův svět. Nic z toho nebylo z jeho světa. Kdyby-

chom šli skutečně ke kořenům věci, on vlastně ani žádný svět neměl, měl je *všechny*.

Celou Dlouhou Zemi.

Země, nekonečné množství Zemí. Někteří říkali, že víc Zemí, než bylo možno spočítat. Stačilo přitom do nich vejít nakoso a procházet jednou po druhé, dál a dál jejich nekonečným řetězcem.

To ovšem experty, jako byl profesor Wotan Ulm z Oxfordské univerzity, výjimečně popudilo. „Všechny tyhle paralelní světy,“ sdělil BBC, „jsou zcela identické s výjimkou úrovně podrobností. Ach, ano, a také až na to, že jsou prázdné. No, víte, ony jsou ve skutečnosti plné, tedy hlavně močálů a pralesů. Rozlehlých, temných, mlčících pralesů a hlubokých, neodbytně ulpívajících, smrtelně nebezpečných močálů. Ale bez lidí. Země je přeplněná, ale Dlouhá Země je prázdná. Adolf Hitler měl opravdu nesmírnou smůlu, jemu nebylo dovoleno vyhrát jeho válku nikde!

Pro vědce je těžké o Dlouhé Zemi i jen mluvit, aniž by při tom blábolil o m-bránových překryvech a kvantových mnoho-vesmírech. Podívejte, možná, že se vesmír dělí pokaždé, když třeba jen spadne list, že v každém okamžiku vznikají miliony nových větví. Zdá se, že něco takového nám říká kvantová fyzika. Ne, nejde tady o miliony skutečností, které bychom mohli zažít, kvantové stavy se řadí za sebou jako kmity na jediné houslové struně. Ale možná, že jsou chvíle – když se třeba probudí vulkán, zavadí o sebe komety, někdo zradí pravou a nezištnou lásku –, kdy *můžete* narazit na oddělenou empirickou skutečnost, na cop spletený z kvantových vláken. A možná, že tyhle copy jsou pak díky své podobnosti dohromady taženy nějakou vyšší dimenzí a řada světů se sama organizuje. Nebo něco takového! Možná ale, že je to jen sen, kolektivní představa lidstva.

Pravda je, že jsme tímhle úkazem zaskočeni stejně, jako by byl Dante, kdyby na okamžik zahlédl Hubbleův rozpínající se vesmír. Dokonce i slova, kterými to popisujeme, nebudou o moc výstižnější než analogie s balíčkem karet, která bývá lidem poměrně blízká: Dlouhá Země je obrovský paklík trojrozměrných karet, narovnaných ve vícerozměrném prostoru, a každá z těch karet je sama o sobě jednou Zemí.

A co je nejvýznamnější, pro většinu lidí je Dlouhá Země otevřená. Skoro každý může cestovat sem a tam tím balíčkem, abychom tak řekli, jako by se provrtával jednou tou kartou do té další. A lidé postupně pronikají do celého popisovaného prostoru. Samozřejmě že ano! To je jeden z prvotních instinktů. My, obyčejné opice, se pořád ještě v noci obáváme leoparda – když se rozptýlíme, nemůže nás pozabít všechny.

Je to velmi znepokojivé. Nic z toho do sebe nezapadá! A proč někdo tenhle příšerný balíček karet lidstvu rozdál právě *ted*, v době, kdy lidé potřebují nový, tak zoufale nový *prostor*? Jenže věda není nic jiného než řada otázek, které vedou zase jen k dalším otázkám, a to je vlastně dobře, protože jinak by taková kariéra nikomu dlouho nevydržela, že? Ale věřte mi, že ať už zní odpovědi na tyhle otázky jakkoliv, pro lidstvo se tím všechno mění... Stačí to, Jokasto? Nějaký blbec cvaknul propisovačkou, právě když jsem se zabýval tím Dantem.“

Jošua samozřejmě chápal, že transZemská vznikla jen proto, aby ze všech těch změn těžila. A dalo se předpokládat, že právě to byl důvod, proč sem byl Jošua více méně proti své vůli přiveden ze světa, který se rozkládal hodně daleko odsud.

Nakonec se dveře otevřely. Dovnitř vstoupila mladá žena a nesla si laptop silný jako plátek zlata. Jošua měl Doma taky takovou mašinku. Byl to silnější, antikvární model, který používal především k tomu, aby si v něm vyhledával recepty na zvěřinu. „Pan Valienté? Je to od vás moc laskavé, že jste

přišel. Jmenuji se Selena Jonesová. Vítejte do transZemského institutu.“

Je opravdu přitažlivá, pomyslel si. Jošua měl ženy rád, na svých několik krátkých vztahů opravdu rád vzpomínal. Ale nestrávil se ženami moc *času* a byl ve styku s nimi poněkud nešikovný. „Že je to laskavé? Vždyť jste mi nedali na výběr! Našli jste mou poštovní schránku, to znamená, že jste z vlády.“

„Abych vám řekla pravdu, tak se mýlíte. Občas pro vládu pracujeme, ale rozhodně nejsme vláda.“

„Jste legální?“

Omluvně se usmála. „Váš poštovní kód našel Lobsang.“

„Kdo je zase Lobsang?“

„Já,“ odpověděl mu místo Seleny nápojový automat.

„Ty jsi nápojový automat,“ zavrčel Jošua.

„Vytvořil jste si mylný předpoklad, i když bych vám mohl během několika vteřin vyrobit každý nápoj, jaký byste si přál.“

„Ale máš na sobě napsáno Coca Cola!“

„Odpusťte mi můj smysl pro humor. Shodou okolností, kdybyste do mě vhodil dolar s předpokladem, že se vám dostane občerstvení na sodové bázi, byl bych vám ho rozhodně vrátil. Nebo vám načepoval sodovou vodu.“

Jošua se snažil najít v tomhle rozhovoru nějaký smysl. „Lobsang *kdo*?“

„Já nemám příjmení. Ve starém Tibetu měli příjmení jen šlechtici a žijící Buddhové, Jošuo. Já na to nemám nárok.“

„Ty jsi počítač?“

„Proč se ptáte?“

„Protože jsem si po sakrech jistý, že tam uvnitř nesedí žádná živá bytost, a kromě toho mluvíš dost legračně.“

„Pane Valienté, mám mnohem lepší výslovnost a dikci než kdokoliv z lidí, které znáte, a *samozřejmě* nejsem uvnitř toho automatu. Tedy, ne celý, abychom si rozuměli.“

„Přestaňte si z toho muže utahovat, Lobsangu,“ řekla Sele-

na a obrátila se k Jošuovi. „Pane Valienté, vím, že když se svět poprvé doslechl o Lobsangovi, byl jste někde... *jinde*. On je unikátní. Fyzicky je to počítač, ale kdysi býval... jak bych to jen vyjádřila? Tibetický opravář motocyklů.“

„Tak jak se dostal z Tibetu do té bedny na limonády?“

„To je dlouhá historie, pane Valienté...“

Kdyby Jošua nebyl tak dlouho pryč, byl by o Lobsangovi věděl všechno. Lobsang byl první stroj, který úspěšně přesvědčil Soudní dvůr, že je lidská bytost.

„Je samozřejmé,“ pokračovala Selena, „že už to předtím zkoušely i jiné stroje šesté generace. Pokud zůstaly ve vedlejší místnosti a mluvily s vámi přes reproduktor, byl jejich projev stejně lidský jako projev některých troubů, které každou chvíli potkáte kolem, ale to v očích zákona nic nedokazuje. Jenže Lobsang o sobě netvrdil, že je myslící stroj. Nesnažil se získat nějaká práva na základě takového tvrzení. Prohlásil, že je mrtvý Tibeťan.“

No, Jošuo, a tím je dostal do kouta. Reinkarnace je stále ještě základní kámen světové víry a Lobsang prostě prohlásil, že se ve své inkarnaci stal počítačovým programem. Jak bylo zaznamenáno u soudu – když budete chtít, ukážu vám soudní zápis –, ožil odpovídající software přesně v té mikrosekundě, kdy ve Lhasě zemřel opravář motocyklů s naprosto nevyslovitelným jménem. Netělesné duši evidentně připadá zázrak technologické magie v podobě gelového média o kapacitě dvaceti tisíc teraflopů téměř totožný s pár sty gramy mazlavé mozkové hmoty. Řada kvalifikovaných svědků potvrdila překvapivou přesnost Lobsangových kratičkových průhledů do minulého života. A já sama jsem byla svědkem toho, jak si s Lobsangem několik hodin spokojeně povídal drobný šlachovitý človíček s tváří jako sušená broskev, vzdálený bratranec toho opraváře, a jak vzpomínali na staré dobré časy ve Lhasě. Bylo to kouzelné odpoledne!“

„Ale proč?“ zeptal se Jošua. „Co by tím mohl získat?“
„Jsem přímo tady,“ ozval se Lobsang. „*On* není dřevěný, víte?“

„Promiňte.“

„Co jsem tím získal? Občanská práva. Bezpečí. Právo vlastnit majetek.“

„A kdyby tě někdo vypnul, tak by to byla vražda?“

„Byla. I když je to mimochodem fyzicky naprosto nemožné, ale to bych tady nerozebíral.“

„Takže soud se usnesl na tom, že jsi člověk?“

„No, víte... ona vlastně nikdy neexistovala nějaká úřední definice člověka.“

„A teď pracuješ pro transZemský institut.“

„Já ho zčásti vlastním. Douglas Black, jeho zakladatel, vůbec neváhal a nabídl mi, abych se stal jeho společníkem. Nejen proto, že jsem byl tak známý, i když ho takové věci přitahují. Hlavně kvůli mému translidskému intelektu.“

„No ne.“

Ozvala se Selena. „Vraťme se ale k pracovním záležitostem. Vy za sebou máte hodně nálezů, pane Valienté.“

Jošua se na ni podíval a v duchu si udělal poznámku, že příště si toho najde *mnohem* víc.

„V poslední době navštěvujete Zemi dost zřídka.“

„Jsem *pořád* na Zemi.“

„Vy víte, jak to myslím,“ řekla Selena „Na téhle Zemi, Prvozemi, nebo vůbec na některé z těch nižších Zemí.“

„Nejsem k mání,“ prohlásil Jošua rychle a snažil se, aby v jeho hlase nebylo slyšet znepokojení. „Rád pracuju sám.“

„No, to je celkem pochopitelné, že?“

Jošua dával přednost životu ve svých palisádách, na Zemích daleko od Prvozemě, dál, než se většina lidí odvážila cestovat. I on se stranil společnosti. Říkalo se, že se Danielu Boonovi stačilo k tomu, aby se sbalil a vyrazil na další cestu, už to, že

v dále zahlédl kouř z nějakého cizího ohně. Ve srovnání s Jošou byl Boone až chorobně společenský.

„Ale právě proto jste tak užitečný. Víme, že nepotřebujete lidi.“ Selena pozvedla ruku. „Ó ne, vy nejste asociální. Ale uvažte tohle. Před objevem Dlouhé Země nebyl nikdo v historii lidstva sám. Tím myslím opravdu *sám*. I ti nejostřílenější námořníci vždycky věděli, že tam někde někdo je. Dokonce i kosmonauti na Měsíci *viděli* Zemi. Každý věděl, že přítomnost dalších lidí je jen otázkou vzdálenosti.“

„Jo, ale s Vkročci jsou, co by šachový kůň doskočil, prakticky za rohem.“

„Jenže, bohužel, tohle naše instinkty nechápu. Víte, kolik lidí provádí průzkumy samo?“

„Nevím.“

„Ani jeden. No... skoro žádný. Být jediným člověkem na celé planetě? Možná jediným mozkiem v celém vesmíru? To devadesát devět lidí ze sta nezvládne.“

Jenže Jošua nikdy nebyl sám, pomyslel si. Ne s Tichem, které tam bylo vždycky a ukrývalo se těsně za oblohou.

„Jak řekla Selena, to z vás dělá užitečnou osobu,“ ozval se Lobsang. „Ale tohle, stejně jako vaše ostatní schopnosti, můžeme probrat později. Aha... ano, a taky to, že máme jistý nátlakový prostředek, který na vás můžeme použít.“

Jošuovi začalo svítat. „Vy chcete, abych podnikl nějakou cestu. Na Dlouhou Zemi.“

„V tom jste přece výjimečně dobrý,“ zapředla Selena sladce. „Chtěli bychom, abyste se vypravil do Horních křížení, Jošuo.“

Horní křížení... označení používané některými průkopníky pro světy, z nich většina byla spíše legendou, světy, které byly více než milion kroků od Země.

„Proč?“

„Ten důvod je více než nevinný,“ odpověděl mu Lobsang. „Abychom zjistili, co tam je.“

Selena se usmála. „Informace o Dlouhé Zemi jsou v podnikání transZemského institutu zbožím, pane Valienté.“

Lobsang byl poněkud sdílnější. „Uvažujte, Jošuo. Před necelými patnácti lety mělo lidstvo jen jediný svět a snilo o několika dalších, o světech v našem solárním systému, které byly děsivě pusté a jejichž dosažení by bylo nesmírně drahé. Teď máme klíč k tolika světům, že to ani nedokážete spočítat! A zatím jsme sotva prozkoumali ty nejbližší. Teď máme možnost právě tohle udělat.“

„My máme možnost?“ podíval se na něj Jošua. „Beru vás s sebou? V tom je ten hák? Počítač mě platí za to, abych mu dělal šoféra?“

„Ano, tak to v základních obrysech je,“ odpověděla Selena.

Jošua se zamračil. „A důvod, proč bych to měl udělat – říkali jste něco o jakési páce?“

Selena bez zaváhání nevzrušeně odpověděla: „K tomu se dostaneme. Prostudovali jsme si vás, Jošuo. Takže první údaje, které se ve vašich záznamech objevují, je hlášení madianské policejní příslušnice Monicy Janssonové, kterou zapsala hned den po dni Nazemvkročení. O tajemném chlapci, který se *vrátil* a přivedl s sebou ještě řadu dalších dětí. Byl jste takový malý pištec, že? Jednou o vás budou mluvit jako o slavné osobě.“

„A možná,“ vmísil se jí do řeči Lobsang, „že v jiném čase by o vás jednou mluvili jako o čaroději.“

Jošua si povzdechl. Dožije se toho dne? Nikdy nechtěl být hrdinou, neměl rád, když se na něj lidé dívali tím směšným způsobem. A když už se o tom mluví, on vůbec neměl rád, když se na něj lidé dívali. Jakkoliv. „Byl to hrozný zmatek, to je všechno,“ zabručel. „Jak jste na to přišli?“

„Policejní hlášení, podobné tomu od Janssonové,“ odpověděl nápojový automat. „Na policii je hezké to, že mají záznamy o všem. A já tyhle záznamy prostě miluju. Ze záznamů

se dozvídám věci. Řekly mi například, kdo byla vaše matka, Jošuo. Jmenovala se Maria, že?“

„Do mé matky vám nic není.“

„Jošuo, mně je něco do každého a v záznamech je každý. A záznamy mi taky o vás prozradily všechno. Podle nich jste možná velmi výjimečný. Že jste byl na den Nazemvkročení u toho.“

„Na den Nazemvkročení u toho byl *každý*.“

„Ano, ale *vy* jste se tam cítil doma, že je to tak, Jošuo? Cítil jste se, jako byste *přišel* domů. Poprvé ve svém životě jste cítil, že jste na správném místě...“

KAPITOLA 3

Den Nazemvkročení. Před patnácti lety. Jošuvovi bylo právě třináct.

Později si většina lidí pamatovala, kde byli v den Nazemvkročení. Většina z nich byla ve srabu.

V té době nikdo nevěděl, kdo pustil na web schéma elektrických obvodů Vkročce. Ale když prolétl světem večer, podobný ostří kosy, děti na celém světě začaly Vkročce skládat. Jen v okolí jeho madisonského Domova jich bylo alespoň tucet. Na prodejny s elektrosoučástkami se podnikaly doslova skupinové nájezdy. Elektrické okruhy byly až směšně jednoduché. Brambor, který se měl připojit do jeho středu, vypadal jako nesmysl, ale byl důležitý, protože to byl váš zdroj energie. A pak tam byl vypínač. Vypínač byl absolutně nezbytný. Některé děti si myslely, že vypínač nepotřebují. Že stačí zkroutit dráty dohromady. A to byly ty, které skončily s křikem.

Jošua skládal svůj první Vkročec *opatrně*. Vždycky dělal věci pečlivě. Patřil k tomu druhu hochů, kteří vždycky všechno natrou, než to začnou skládat, a pak jednotlivé kousky skládají ve správném pořadí, jeden po druhém, tak, jak si je před zahájením práce rozložili do řady před sebou. Jošua vždycky věci *zahajoval*. Znělo to mnohem rozvážněji a důležitěji než obyčejné „začínat“. Když se ještě Doma pouštěl do starých a často nekompletních skládaček, kterým se dnes říká puzzle, vždycky si ze všeho nejdříve všechny kousky pečlivě roztřídil,

a než k sobě složil první dva, oddělil si nebe a moře a okraje. Dost často potom, co obrázek složil a zjistil, že je nekompletní, se přesunul do své malé dílničky, velice pečlivě vyřezal chybějící kousky z vhodného kousku překližky, kterou si nastřádal, a pak je vhodně natřel. Kdybyste to nevěděli, nevěřili byste, že byla v hlavolamu původně prázdná místa. A někdy, za dohledu sestry Serendipity, vařil. Snesl si všechny ingredience, pečlivě si je předem připravil, pak si pročetl recept a pustil se do práce. Během práce po sobě dokonce uklízel a myl použité nádoby. Vařil rád a líbilo se mu ocenění, které za ně v Domově sklízel.

To byl Jošua. On tak věci dělal. Proto také nebyl prvním dítětem, které Vykročilo ze světa, protože on nejenže svůj Vkročec natřel, ale pak ještě počkal, než barva zaschla. A proto také byl prvním dítětem, které se vrátilo zpět, aniž se počuralo nebo dopadlo ještě hůř.

Den Nazemvkročení. Děti mizely. Rodiče pročešávali okolí. V jednom okamžiku tam děti byly a hrály si s tou poslední nejnovější bláznivou hračkou, a vzápětí byly pryč. Když zoufalý rodič potká dalšího zoufalého rodiče, mění se zoufalství v hrůzu. Byla zavolána policie, ale... aby udělala co? Zatknout koho? Hledat kde?

A Jošua sám Vkročil – poprvé.

Stalo se to mezi dvěma údery srdce. Při prvním byl ve své dílničce v Domově. Vzápětí stál v lese, mohutném, hustém, kde měsíční světlo jen stěží pronikalo k zemi. Všude kolem slyšel další děti, jak zvrací, volají rodiče, a několik z nich ječelo, jako kdyby utrpěly nějaký úraz. Přemýšlel, proč všechny ty potíže. *On* nezvracel. Bylo to trochu strašidelné, to ano. Ale byla teplá noc. Slyšel pískot moskytů. Vnucovala se jen jedna otázka – teplá noc *kde*?

Všechn ten pláč ho rozptyloval. Kousek od něj bylo nějaké dítě, které pořád volalo rodiče. Podle hlasu to byla Sára, další dětská obyvatelka Domova. Zavolal na ni jménem.

Přestala plakat a zaslechl docela nablízku její hlas: „Jošuo?“

Znovu se nad tím zamyslel. Byl pozdní večer. Sára by byla v dívčí ložnici, což bylo asi dvacet metrů od jeho dílničky. *Nepohnul* se, ale přitom byl někde jinde. Tohle nebyl Madison. Madison měl své zvuky, auta, letadla, světla, ale on teď stál v hustém lese, který vypadal jako z pohádkové knihy, a široko daleko nebyl jediný záblesk pouliční lampy. Jeho myšlenky se spojovaly postupně, kousek po kousku, jako nekompletní skládačka. Mysli, nepanikař. V poměru k tomu, kde je on, nebo kde byl, je ona tam, kde je, nebo byla. Musíš jen projít chodbou do jejího pokoje. Na druhé straně, teď a tady žádná chodba ani pokoj není. Problém je vyřešen.

Jenže to znamenalo, že k tomu, aby se k ní dostal, musí projít stromem, který měl před sebou. A byl to výjimečně mohutný strom.

Pomaloučku strom obešel a prodíral se spleteným podrostem, trnitým houštím a padlými větvemi divokého pralesa. „Mluv dál,“ zavolal. „Nehýbej se, já už jdu.“

„Jošuo?“

„Hele, já ti něco řeknu. Zpívej. Nepřestávej zpívat. Tak tě v té tmě najdu.“ Jošua rozsvítil baterku. Byla to malá baterka, která se mu právě tak vešla do kapsy. V noci s sebou vždycky nosil baterku. Samozřejmě. Byl to přece Jošua.

Nezpívala. Začala se modlit. „Otče náš, jenž jsi na nebesích...“

Přál si, aby lidé dělali to, co jim řekl, nebo aspoň někdy.

Z okolní pralesní temnoty se k ní postupně připojily další hlasy.

„Posvěť se jméno tvé...“

Zatleskal a vykřikl: „Všichni mlčte! Dostanu vás odsud. Věřte mi.“ Nevěděl, proč by mu měli věřit, ale jeho autoritativní tón zabral a hlasy utichly. Nadechl se a zavolal: „Sáro, ty první, jasně? Všichni ostatní půjdou směrem k modlitbě. Nic neříkejte. Jen se vydejte k té modlitbě.“

Sára začala znovu. „Otče náš, jenž jsi na nebesích...“

Jak s rukama nataženýma před sebou pomalu postupoval temným lesem, prodíral se pichlavým houštím, zakopával o kořeny a opatrně nohama zkoušel zem před sebou, slyšel všude kolem sebe zvuky pohybujících se lidí a další volající hlasy. Některé si stěžovaly na to, že se ztratily. Jiné zase na to, že tady jejich mobily nemají signál. Občas jejich telefony i zahlédl – malé displeje světélkující jako světlušky. Tu a tam se ozývalo zoufalé vzlykání, a několikrát dokonce zaslechl bolestivé sténání.

Modlitba dozněla obligátním „amen“, které se kolem rozlehlo několikerou ozvěnou, a ozvala se Sára: „Jošuo? Už jsem skončila.“

A já si myslel, že je chytrá, pomyslel si Jošua. „Tak začni znovu.“

Trvalo mu několik minut, než se k ní dostal, i když nebyla ani na délku Domova daleko. Ale přitom si všiml, že tenhle chomáč stromů, který vypadal zprvu jako prales, je docela malý. Za ním viděl v měsíčním světle něco, co se podobalo préríjnímu kvítí, jako v arboretu. Ale ani známky po Domově nebo Třídě Spojenců.

Nakonec se k němu Sára došourala a přitiskla se k němu. „Kde to jsme?“

„Řekl bych, že někde jinde. Víš, co myslím. Jako je třeba Narnie.“

V měsíčním světle viděl, že jí po tvářích stékají slzy a pod nosem má nudli, a cítil, že jí pyžamo zapáchá zvracky. „Nikdy jsem do žádné skříně nevlezla.“

Vybuchl smíchy. Chvilku se na něj dívala, ale protože se smál, smála se také. A malou mýtinu začal plnit smích, protože se k nim už pomalu blížily ostatní děti, stahovaly se ke světlu baterky a na okamžik překonaly svůj strach. Bylo něco jiného ztratit se a být sám a úplně něco jiného ztratit se a být v partě a smát se.

Někdo se dotkl jeho paže. „Joši?“

„Alfréde?“

„Bylo to hrozné. Byla tma a já jsem najednou spadl *někam dolů*, dolů až na zem.“

Jošua si vzpomněl, že Alfréd měl akutní zánět žaludku a ležel na marodce, v prvním patře Domova. Musel propadnout mizející budovou. „Nestalo se ti nic?“

„Ne... Joši? Jak se dostaneme domů?“

Jošua vzal Sáru za ruku. „Sáro, ty sis udělala V kročec?“

„No.“

Podíval se na změř součástek, které ještě svírala v ruce. Neměla je v žádné krabičce, ani v krabici od bot ne, natož v krabičce, která byla pečlivě vyrobena přímo k tomu účelu. „Co jsi použila jako vypínač?“

„Jaký vypínač? Prostě jsem zkroutila dráty.“

„Podívej, v tom návodu jasně píšou, že se tam má umístit odstředivý vypínač.“ Velmi opatrně vzal V kročec do rukou. Co se týče Sáry, musel být člověk velmi opatrný. Sára nebyla problémem, zato problémy téměř neustále potkávaly ji.

No, alespoň že tady byly tři dráty. Hmatem sledoval okruh. Strávil celé hodiny tím, že upřeně zíral na plánek obvodu – znal jej nazpaměť. Oddělil dráty a propletený svazeček jí pak vložil do rukou. „Poslouchej mě. Až řeknu teď, spojíš tenhle a tenhle drát. Jestli zjistíš, že jsi ve svém pokoji, hod' celou tu věčičku na zem a vlez do postele. Jasně?“

Několikrát popotáhla a zeptala se: „A co když to nebude fungovat?“

„No, tak budeš pořád tady a já taky. A to zas nebude tak špatné, co říkáš? Takže jsi připravená? Tak jdeme na to. Bude-
me odpočítávat od deseti. Devět, osm...“

Když došel k nule, Sára zmizela a ozvalo se tiché plesknutí, jako když praskne velká mýdlová bublina.

Ostatní děti chvilku zíraly na místo, kde byla, a pak se ob-

rátily k Jošuoovi. Z těch tváří, které viděl kolem, pokud nějaké viděl, jich celou řadu nepoznával. Neměl tušení, jaký kus ve tmě urazily.

Právě teď byl králem světa. Tyhle ubohé děti udělají, co jim řekne. Nebyl to pocit, který by se mu líbil. Byla to povinnost.

Obrátil se k Alfrédovi. „Tak, Frede, teď ty. Znáš Sáru. Řekni jí, ať si nedělá starosti. Řekni jí, že se bude spousta dětí vracet domů přes její ložnici. Řekni jí, že Jošua říká, že je to jediná cesta, jak je dostat domů, a prosím tě, nerozčiluj se při tom. Teď mi půjč svůj Vkročec.“

Jeden za druhým, jedno tiché „*pop!*“ po druhém, děvčata a chlupci mizeli.

Když zmizel poslední z těch kolem něj, pořád ještě slyšel v temnotě pralesa, možná i mimo něj, hlasy. Pro ty nemohl Jošua nic udělat. Nebyl si ani jistý, že bylo správné to, co už udělal. Stál tiše v temnotě a poslouchal. Kromě vzdálených hlasů neslyšel žádný zvuk – jen slaboučké pištění moskytů. Lidé vám řeknou, že moskyti dokážou během nějakého času zabít i koně.

Pozvedl svůj pečlivě sestrojený Vkročec a posunul vypínač.

Okamžitě se ocitl nazpět v Domově, vedle Sářiny postele, v jejím malém, přecpaném pokoji, právě včas, aby zahlédl v chodbě mizející záda poslední, stále ještě hysterické dívenky, kterou poslal nazpět. A zároveň zaslechl vysoké hlasy sester, které volaly jeho jméno.

Spěšně znovu pohnul vypínačem a znovu stál v samotě temného pralesa. *Jeho pralesa.*

Teď kolem slyšel mnohem víc hlasů a byly blíž. Vzlyky. Výkřiky. Někaké dítě říkalo velmi vychovaně: „Promiňte, prosím. Mohl by mi někdo pomoci?“ Pak zabublání. Někdo zvracel.

Další příchozí. Proč je jim všem špatně, pomyslel si. Když na to později vzpomínal, tak to byl pach dne Nazemvkročení. Všichni zvraceli. On ne.

Vydal se do tmy a hledal poslední volající dítě.

A po tom dítěti tady bylo další. A další, které mělo zlomenou ruku, protože, jak se zdálo, spadlo z nějakého vyššího poschodí. A pak další. Pokaždé se objevilo další dítě.

První náznak rána naplnil hustý lesík ptačím zpěvem a světlem. Bylo ráno i doma?

Teď už nebylo slyšet vůbec žádné lidské zvuky, až na vzlyky posledního chlapce, který si vrazil do nohy kus špičatého dřeva. Ten hoch v žádném případě nemohl ovládat svůj Vzkročec, a to byla škoda, protože v sílícím světle mohl Jošua obdivovat řemeslnou dovednost, s jakou byl vyroben. Ten chlapec očividně strávil nějaký čas studiem nabídky radiosoučástek. Inteligentní hoch, ale ne dost chytrý na to, aby si s sebou vzal baterku nebo sprej proti moskytům.

Jošua se opatrně sehnul, zvedl chlapce v náručí a narovnal se. Chlapec zasténa. Jednou rukou Jošua zašmátral po vypínači svého vlastního Vzkročce a znovu si v duchu poblahopřál k tomu, že přesně dodržel všechny pokyny.

Když se objevili tentokrát, svítilo mu do tváře světlo a během několika vteřin před ním se skřípěním brzd zastavilo policejní auto madisonské policie.

Z auta vystoupili dva policisté. Jeden z nich, ten mladší ve světélkujícím oděvu, od něj vzal raněného chlapce a položil ho na trávník. Druhý policista, přesněji řečeno policistka, před Jošou zůstal stát. Rozevřela paže k objetí a usmívala se. To ho poněkud znervóznilo. Takhle se usmívaly sestry, když se objevil nějaký Problém. A paže rozevřené k objetí se mohly rychle změnit v paže, které vás pevně uchopí. Za policisty byla spousta světla, která vypadala jako filmové reflektory.

„Ahoj, Jošuo,“ řekla policistka. „Jmenuju se Monica Jansonová.“

KAPITOLA 4

Pro policistku Janssonovou to všechno začalo ještě dříve, den předtím, kdy se už potřetí v několika posledních měsících vydala do vypáleného Linsayova domu, hned vedle Mifflinovy ulice.

Nevěděla, proč se tam vlastně vrátila. Tentokrát neslyšela žádné volání. Přesto se znovu přehrabávala v hromadách popelu a zuhelnatělého dřeva, které kdysi bývaly nábytkem. Sedla si na bobek ke zbytkům televize s plochou obrazovkou. Poněkud nejistě našlapávala na koberec, zažloutlý žárem, potřísněný hasicí pěnou a zašpiněný těžkými botami hasičů a policistů. Znovu zalistovala začernalými listy něčeho, co muselo být obsáhlou sadou poznámek, matematických rovnic, to vše psáno téměř nečitelným rukopisem.

Vzpomněla si na svého parťáka Clancyho, který zřejmě touhle dobou dopíjí v policejním autě svou pátou kávu Starbucks a myslí si o ní, že je idiotka. Co by tam ještě mohlo být po tom, co celé místo doslova prolezli hoši z kriminálky a lidé z forenzního odvedli svou důkladnou práci. Dokonce i ta dce-
ra, podivínská vysokoškolská studentka Sally, vyslechla celkem bez překvapení, skoro bez zájmu, když jí řekli, že hledají jejího otce, aby ho vyslechli, protože je podezřelý ze žhářství, podněcování k terorismu a krutosti ke zvířatům. Ne nutně v tomto pořadí. Jen klidně přikyvovala, jako by to bylo něco, co se v Linsayově domě stává zcela běžně.

Nikoho jiného to nezajímalo. Tohle místo bude jako místo zločinu brzy opuštěno a majitel může začít vyklízet pozemek a dohadovat se se svou pojišťovnou. Bylo to něco jiného, než kdyby někdo přišel k úrazu, ale tady k tomu očividně nedošlo, dokonce ani Willis Linsay, protože nebyla objevena jediná známka toho, že by při tom pěkném malém ohničku v domě zemřel. Bylo to všechno jako hlavolam, který nebude nikdy rozluštěn. Byla to záhada, na jakou policisté narážejí neustále, jak řekl Clancy, a ty bys měla vědět, kdy to nechat být. Možná, že byla Janssonová ve svých devětadvaceti letech pořád ještě zelenáč.

Nebo to možná bylo tím, co viděla, když před několika měsíci reagovali na to první volání. Protože poprvé jim volala sousedka, která ohlásila, že viděla, jak do toho přízemního domu tady, uprostřed Madisonu, vchází muž s kozlem.

Kozel? Následovaly předvídatelné Clancyho žertíky typu, jestli to náhodou není tak, že si kozel ke kozlovi sedá, a jestli se ten chlap nechce něčemu přiučít, a tak dále, a tak dále, ha, ha, ha. Jenže tatáž sousedka, dosti rozčilená, řekla, že už nějaký den předtím viděla, jak soused vlekl do domu hlavním vchodem tele, a jindy dokonce i hřbě. A to prý nemluví o kleci plné kuřat. A přece se z domu neozýval žádný hluk, nebyl cítit žádný zápach hospodářských zvířat. Nevšimla si jediné známky toho, že by v domě žila nějaká zvířata. Co tam s nimi ten chlap dělá? Šuká je nebo je zabíjí a vaří?

Jak se ukázalo, Willis Linsay žil v domě sám od smrti své ženy, která zahynula při autonehodě před několika lety. Měli jednu dceru, Sally, již bylo osmnáct let, studovala na Wisconsin-Madisonské univerzitě a žila u své tety. Linsay byl něco jako vědec, a kdysi dokonce zastával místo teoretického fyzika na Princetonu. Teď si vydělával peníze jako externí konzultant na UW a ve svém volném čase... no, čím se zabývá ve svém volném čase, nikdo vlastně nevěděl. Janssonová sice našla

v záznamech jakési nepřesné údaje o tom, že pod jiným jménem dělal nějakou práci pro průmyslníka Douglase Blacka. To však nebylo velké překvapení. V posledním čase pro Blacka tak či tak pracoval prakticky kdekdo.

Ať už Linsay dělal cokoliv, choval v obývacím pokoji kozla. Možná, že to všechno byla jen nějaká sousedská zlomyslnost a že se nějaká všetečná sousedka pokoušela nadělat tomu pošahanému dědkovi odvedle trochu nepříjemností. To se někdy stává.

Jenže další telefonát byl jiný.

Někdo po síti rozeslal plánek na hračičku, které říkal, nebo říkala, „Vkročec“. Vnější vzhled jste si mohli upravit podle vlastního uvážení, ale nakonec to bylo přenosné zařízení s velkým třípolohovým vypínačem nahoře, s různými elektronickými součástkami uvnitř a s napájecím kablíkem napojeným na... bramboru?

Toho si úřady všimly a poplašilo je to. *Vypadalo* to jako věc, kterou by si sebevražedný atentátník připevnil na prsa předtím, než by si vyrazil na procházku po State Street. Vypadalo to jako něco, co bude lákat každé dítě na světě, které to dokáže sestrojít z krámů ve svém pokoji. Každý si myslel, že „brambora“ musí být krycí slovo pro něco jiného, jako je třeba kus semtexu.

Jenže když pak vyjelo auto k Linsayově domu na schůzku s federály, kteří byli na místě, přišel třetí rozhovor, zcela nezávislý na předchozích dvou. Dům hoří. Janssonová byla součástí dalších akcí. A Willis Linsay beze stopy zmizel.

Bylo to zhářství. Technici z forenzního tam našli olejem nasáklý hadr, levný zapalovač, kupu papírů a kusy rozlámaného nábytku na místě, kde požár začal. Jak se zdálo, tak cílem požáru bylo zničit hromady Linsayových poznámek a dalších materiálů. Podezřelý mohl být Linsay, nebo někdo, kdo ho chtěl zabít.

Janssonová cítila, že to byl Linsay sám. Nikdy ho nepotkala, nikdy neviděla ani jeho fotografii. Jenže letmý kontakt, do kterého se s ním na dálku dostala, její hlavě zanechal určitou představu. Bylo jasné, že je prudce inteligentní. Jinak by se s vámi na Princetonu nikdo nebavil. Ale něco tady nebylo v pořádku. Jeho dům byl neudržovaná, nepořádná směsice. Ani to, ani založení požáru sem nezapadalo.

To, čemu ale opravdu nerozuměla, bylo, *proč* to všechno. Co měl v úmyslu?

Teď Janssonová našla Linsayův vlastní Vkročec, nejspíš jeho prototyp. Byl v obývacím pokoji, ležel na římse krku, v němž se jistě netopilo celá desetiletí. Možná, že ho tam nechal úmyslně, aby ho našli. Lidé z forenzního ho viděli a nechali ho tam, pokrytý silnou vrstvou prášku na otisky prstů. Až se dům – místo činu – strhne, nejspíš tu hračku odvezou do skladu. Janssonová se naklonila kupředu, aby si ho prohlédla. Byla to hladká plastická krabička, krychlička o stranách zhruba deset centimetrů. Technici si mysleli, že v ní kdysi mohly být starodávné tři a půl palcové diskety. Linsay evidentně patřil k lidem, kteří si takové krámy schovávají. Průhlednými stěnami byly vidět součástky, kondenzátory a rezistory, relátka, cívky, a to vše pospojované připájeným měděným drátem. Na víčku byl velký třípolohový vypínač a jeho polohy byly popsány rukou, černým permanentním fixem:

ZÁPAD – VYPNUTO – VÝCHOD

Teď byl vypínač v poloze *VYPNUTO*.

Zbytek prostoru v krabičce vyplňovala... brambora. Opravdu brambora. Ne semtex nebo trubička s kyselinou nebo nějaký jiný prvek moderního teroristického arzenálu. Jeden z techniků nadhodil, že by to mohl být zdroj energie, jako třeba u starých známých hodin poháněných bramborem. Většinou

si lidé mysleli, že je to jen příznak šílenství, nebo v lepším případě nějaký podivný kanadský žertík. Ale ať už to bylo cokoliv, bylo to především to, co se právě teď v nevyhlášeném závodě „kdo dřív“ pokoušely sestrojít děti na celé zeměkouli.

Jak se zjistilo, stál V kročec na kousku papíru, na němž bylo tím samým permanentním fixem a tím samým rukopisem napsáno *VYZKOUŠEJ MĚ*. Skutečná Alenka v říši divů. Linsayův poslední výstřel. Janssonovou napadlo, že se ani jeden z jejích kolegů neřídil pokynem na papírovém útržku. *VYZKOUŠEJ MĚ*.

Uchopila krabičku a potěžkala, Nevážila skoro nic. Otevřela víčko. Na dalším kousku papíru, nadepsaném *DOKONČI MĚ*, byl krátký návod, který patřil k náčrtku schématu jednoduchého okruhu, který skončil na netu. Nesmíte používat žádné železné součástky, četla tam, a tohle bylo silně podtrženo. Musela by dovinout několik závitů měděného drátu a pak nastavit kontakty tak, aby se závity bůhví jak doladily.

Pustila se do práce. Jak se ukázalo, bylo vinutí závitů neuvěřitelně příjemná činnost, i když nedokázala říci proč. Byla tady jen ona a kousky stavebnice, jako když si dítě sestavuje svou první krystalku. Následující ladění bylo velmi jednoduché, svým způsobem správné nastavení vycítila, když pohybovala kontakty po smyčkách drátu – i když ani tohle nedokázala vysvětlit, a už teď uvažovala, jak to uvede do běžného denního hlášení.

Když byla hotová, zavřela víčko krabičky, uchopila prsty vypínač, hodila si v duchu mincí a přepnula vypínač do polohy *ZÁPAD*.

Ucítila závan čerstvého vzduchu a dům zmizel.

Všude kolem bylo najednou luční kvítí, sahalo jí až do pasu, a okolí vypadalo jako nějaké přírodní přebytek.

A k tomu měla pocit, že ji někdo udeřil do žaludku. S hla-

sitým zasténáním se zlomila v pase a upustila krabičku. V nose cítila silnou vůni čistého ostrého vzduchu a všecken zápach popele a hasicí pěny byl tentam.

Přepadl ji nějaký grázl? Sáhla po služební pistoli. Zbraň byla na svém místě, v pouzdře na opasku, ale byla nějaká divná. Umělohmotný rám a zásobník Glocka se zdály být v pořádku, ale podivně *chřestily*.

Opatrně se narovнала. Žaludek ji bolel, ale teď to byla spíš silná žaludeční nevolnost než bolest po fyzickém úderu. Rozhlédla se kolem. Kolem nebylo ani živáčka, ať už nebezpečného nebo jiného.

Nebyly tam ani žádné stěny, žádný dům na Mifflinově ulici. Jen préríjní květy, hustá skupinka obrovských, přinejmenším pětaticet metrů vysokých stromů a modré nebe bez kondenzačních stop a nejmenší známky smogu. Vypadalo to jako arboretum, gigantická napodobenina prerie uvnitř hranic města Madison. Arboretum, které pohltilo město. A ona se z ničeho nic ocitla uprostřed toho všeho.

Dokázala ze sebe vypravit jen „Oh“. Nezdálo se, že by to slovo bylo dostatečně výstižné. Po krátké úvaze dodala: „Pane!“ A pokračovala, i když tím popírala svůj celoživotní nedogmatický přístup ke světu, který hraničil s ateismem: „Bože!“

Odložila pistoli a pokoušela se myslet jako policista. Vidět jako policista. Všimla si odpadků na zemi v místě, kam upustila svůj Vkročec. Nedopalky cigaret. Něco, co vypadalo jako kravinec. Takže tohle je to místo, kam Willis Linsay zmizel? Ale jestli je to tak, pak po něm ani jeho zvířatech není ani stopy...

Už sám vzduch byl jiný. Bohatý. Plný. Měla pocit, že se na něm vznáší. Všechno to bylo skvělé. Bylo to taky nemožné. *Kde to vlastně je?* Z rozjařeného úžasu nad tím vším se hlasitě rozesmála.

Pak si uvědomila, že už brzo bude jednu z těch krabiček

vlastnit skoro každé dítě v Madisonu. A když už o tom přemýšlí, pak vlastně skoro každé dítě kdekoliv na světě.

A pak ji napadlo, že by možná nebylo špatné vrátit se domů.

Sebrala Vkročec ze země. Pořád ještě na něm tu a tam byly vrstvy prášku na otisky prstů. Vypínač přeskočil na *VYPNUTO*. S určitým rozechvěním uchopila páčku vypínače, zavřela oči, odpočítala si od tří a překlopila ji do polohy *VÝCHOD*.

A byla nazpět v Linsayově domě a u nohou jí na zničeném koberci ležely kousky, které vypadaly jako kovové součástky její zbraně. Ležel tam i její odznak, psí známka, dokonce i její spona do kravaty. A další kovové součástky, u nichž si neuvědomila, že je postrádá.

Clancy pořád ještě čekal v autě. Začala přemýšlet o tom, jak mu to všechno vysvětlí.

Když se vrátili na základnu, ukazovala registrační tabule šéfa Dodda, na které se objevovala telefonní hlášení o pohřešovaných osobách, že každé dvě minuty teď přichází z nejbližšího okolí podobný hovor. Pomalu se začínala rozsvěcet celá tabule.

Poplašná hlášení začala přicházet z celé země. „A tak je to po celém světě,“ oznámil jim Dodd po tom, co na chvíli přepnul na CNN. „Epidemie lidského mizení. Dokonce i v Číně. Podívejte se na to.“

Pak se jim všem noc ještě zkomplikovala. Došlo k řadě vloupání, jedno se odehrálo dokonce v pancéřovém sejfu v budově Kapitolu. Městská policie měla co dělat, aby hovory stačila vůbec registrovat. Pak začala přicházet nařízení z úřadu Národní bezpečnosti a FBI.

Janssonové se podařilo chytit velitele denní směny. „Co se to děje, seržante?“

Harris k ní obrátil pobledlý obličej. „To se ptáte mě? Já

nevím. Teroristé? Všichni jsou z toho vyděšení. Mimoszemšťani? Zavinili to prý oni, alespoň na tom trvá nějaký chlápek v klobouku z alobalu, kteréj je dole ve vestibulu.“

„Tak co mám dělat já, seržo?“

„Udělej ty papíry, které máš před sebou na stole,“ a spěšným krokem vyrazil chodbou.

Zamyslela se nad tím. Kdyby byla občanem tam někde venku v ulicích, co by ji zajímalo ze všeho nejvíc? Ztracené děti, samozřejmě. Vyšla ze stanice a dala se do práce.

A našla děti a hovořila s nimi, s některými v nemocnici, a každé z nich mluvilo o jednom konkrétním dítěti, chlapci, který byl klidný, o hrdinovi, jenž je dovedl do bezpečí, jako Mojžíš, – až na to, že se nejmenoval Mojžíš, ale Jošua.

Jošua před policistkou o něco ustoupil.

„Ty jsi Jošua, že? Víím to. Ty jsi jediné dítě, které neblinká.“
Mlčel.

„Řekly mi, že je zachránil Jošua. Řekly mi, že je našel a přivedl nazpět domů. Ty jsi ten pravý, kdo chytá v žitě. Četl jsi tu knihu? Měl bys. I když... možná, že je v Domově zakázána. Ano, znám Domov. Ale jak jsi to dokázal, Jošuo?“

„Neudělal jsem nic špatného. Já nejsem Problém,“ řekl a ještě o kousek ustoupil.

„Já víím, že nejsi problém. Ale ty jsi udělal něco jiného. Ráda bych jen věděla, co jsi to udělal. Vyprávěj mi o tom, Jošuo.“

Jošua nenáviděl, když lidé opakovali jeho jméno. Dělal to obvykle, aby vás uklidnili, když si mysleli, že jste Problém. „Postupoval jsem podle návodu. To je všechno. Lidé to nechápou. Musíte postupovat podle návodu.“

„Chtěla bych tomu porozumět,“ řekla. „Řekni mi to. Nemusíš se mě bát.“

„Podívejte,“ řekl Jošua, „i když uděláte obyčejnou dřevěnou bednu, musíte ji nalakovat, protože jinak zvlhne a dřevo

nabude a může se roztrhnout. Ať děláte cokoli, musíte to udělat pořádně. Musíte postupovat podle návodu. Na to návody jsou.“ Říkal toho příliš mnoho a příliš rychle. Zmlknul. Když zmlknete, obvykle to funguje. A navíc, co vlastně mohl říci?

Jošua byl pro Janssonovou záhada. Bylo jasné, že ve tmě každý propadal panice, děti křičely a zvracely, klopýtaly, dělaly si do kalhot, požírali je moskyti a narážely do stromů. Ale Jošua ne. Jošua byl klidný. Začala si ho prohlížet. Hubený, na svůj věk dost vysoký, měl bledou tvář, ale vlasy uhlově černé. Byl klidná záhada.

Nahlas řekla: „Víš, Jošuo, podle toho, co ty děti vyprávěly, bych si skoro myslela, že si některé z nich musely hrát s drogami. Až na to, že byly pokryty listím a škrábanci. Jako kdyby byly tady, uprostřed města, na procházce v hustém lese.“

Udělal další malý krok kupředu a on zase další malý krok nazpět.

Zůstala stát a spustila ruce podél boků. „Podívej, Jošuo, já vím, že říkáš pravdu. *Protože jsem tam sama byla.* Už si nebudeme hrát. Mluv se mnou. Ta krabička, kterou držíš, vypadá ve srovnání s těmi ostatními velmi úpravně. Můžu se na ni podívat? Co kdybys ji položil na zem a ustoupil, nechci tě podvádět. Ráda bych jen přišla na to, proč děti z různých částí města mizí, aby uvázly v nějakém tajemném lese, celé vyděšené, že je tam sežerou skřeti!“

Tohle kupodivu na Jošuu zapůsobilo. Skutečně položil krabičku na zem a ustoupil. „Rád bych to dostal nazpět, protože nemám dost peněz, abych si nakoupil nové součástky.“ Na okamžik zaváhal. „Vážně si myslíte, že skřeti?“

„Ne, nemyslím si, že by tam byli skřeti. Jenže nevím, co si mám myslet. Podívej, Jošuo, ty jsi položil na zem svou krabičku, takže já tady položím na zem svou navštívenku, tady, kde si ji můžeš vzít, ano? Je tam mé soukromé číslo. Mám pocit, že my dva bychom měli zůstat v kontaktu.“ S krabičkou v ruce

udělala několik kroků nazpět. „Moc pěkná řemeslná práce!“

Najednou se objevilo další auto s rozsvícenými světly a rychle se přibližovalo. Policistka Janssonová se ohlédla. „To je jen další policista na objížďce,“ řekla, „nedělej si starosti –“

Ozvalo se tiché *pop!*

Podívala se na krabičku ve svých rukou a na prázdný chodník. „Jošuo?“

Jošua si okamžitě uvědomil, že tam nechal svou krabičku.

Vkročil bez V kročce! A co bylo horší, ta policistka ho při tom viděla! Teď byl v maléru.

Takže unikl. Pokračoval v přechodech, dál od místa, kde byl, ať už v tomto případě „dál“ znamenalo cokoliv. Nezastavil se, ani nezpomalil. Pokračoval v cestě, jeden Krok za druhým, každý Krok provázený mírným otřesem vnitřností. Jeden svět po druhém, jako kdyby to byla řada pokojů. Krok za Krokem dál od policistky Janssonové. Hluběji do té pralesní chodby.

Jak pokračoval, neviděl už žádná města, žádné budovy, žádná světla, žádné lidi. Jen ten hustý prales, ale prales, který se měnil s každým Krokem. Při jednom Kroku se stromy vynořily odnikud jen proto, aby při dalším Kroku zase zmizely, jako kulisy ve hrách, které občas secvičovaly děti v Domově, ale přesto se všechny stromy zdály skutečné, všechny tvrdé a pevné a s kořeny hluboce zapuštěnými v zemi. Někdy bylo tepleji, jindy chladněji. Ale prales kolem něj tam byl vždycky. A vždycky bylo ráno. Některé věci se ale neměnily: pevná zem pod nohama, ranní nebe. To, že v tom novém světě nacházel nějaký řád, ho potěšilo.

Návod na internetu neříkal nic o Kráčení bez krabičky, ale on to přesto dělal. Ta myšlenka v něm vyvolala pocit podobný závratí, jako kdyby stál na okraji srázu, a současně to bylo i vzrušující, cítil vzrušení z porušování pravidel. Jako tehdy, když s Billym Chambersem sebrali dělníkům, kteří přišli opravovat

rozbíté okno, láhev piva, vypili ji v koutě kotelny a pak láhev rozbili a hodili ji do popelnice. Při té vzpomínce se usmál.

Pokračoval dál a do stromů si odsakoval, jen když musel. Stromy se ale postupně měnily. Teď byly pokryty hrubší kůrou, větve nasedaly na kmen nízko a měly úzké pichlavé listy. Borový les. Bylo také chladněji. Ale les to byl a on pokračoval dál.

Pak došel ke Stěně. Bylo to místo, kam už Vzkročit nemohl, bez ohledu na to, jak daleko šel vlevo nebo vpravo. Vrátil se dokonce několik Kroků nazpět a rozběhl se proti ní a pokusil se prorazit si cestu silou. Nebolelo to, měl pocit, jako by vběhl do obrovské pozvednuté dlaně. Ale dál to nešlo.

Jestli ale nedokáže pralesem projít, třeba by ho dokázal přelézt. Vyhlédl si vysoký strom, nejvyšší v celém okolí, vytáhl se do spodních větví a pomalu stoupal vzhůru. Borové jehlice ho píchaly do rukou. Zhruba každé dva metry se pokusil protlačit se bokem, jen aby zjistil, jestli to jde, ale Stěna tam byla pořád.

A pak to najednou šlo.

Padl břichem na rovnou zem, podobnou nerovné hlazené maltě. Byla šedá, suchá a tvrdá. Nebyl tady žádný strom, žádný prales. Jen vzduch, nebe a ta podlaha. A byla tady *zima*, cítil, jak mu tenkou látkou džínsů na kolenou proniká chlad a jak ho studí holé ruce. Led!

Vstal. Dech se mu kolem obličeje srážel v bílých obláčcích. Chlad byl jako dýky, které se pokoušely proniknout mu oděvem na kůži. Celý svět byl pokryt ledem. Byl v jakési široké strouze, vyhloubené v ledu, která se kolem něj zvedala ve vysokých svazích. Ve starém a špinavém ledu. Nebe bylo čisté a prázdné, v barvě šedomodrého časného rána. Nikde se nic nehýbalo, ani pták, ani letadlo a na zemi neviděl jedinou budovu, jedinou živou věc, jediné stéblo trávy.

Usmál se.

Pak vkročil nazpět do borového pralesa a zmizel se zvukem podobným prasknutí mýdlové bubliny.

KAPITOLA 5

Lobsang řekl: „Janssonová, ta policistka, si vás hlídala. Vy jste to věděl, Jošuo, že?“

Jošua se vrátil duchem do přítomnosti. „Poslyšte, na prodejní automat jste dost chytrý.“

„To byste se divil. Seleno, vezměte, prosím, Jošuu dolů, ano?“

Žena se zatvářila překvapeně. „Ale, Lobsangu, Jošua zatím neprošel bezpečnostní prověrkou.“

V nápojovém automatu to zacinkalo a do odběrního okénka spadla plechovka Dr. Peppera. „Co by se vlastně mohlo stát? Byl bych rád, kdyby se se mnou náš nový přítel setkal osobně. Mimochodem, Jošuo, ta plechovka je pro vás. Pozornost podniku.“

Jošua vstal. „Ne, díky. Chuť na sodu mě přešla už před lety.“ A i kdyby mě nebyla přešla už dávno, jistě by mě přešla teď, pomyslel si, když jsem viděl, jak ji vyměšuješ.

Když zamířili ke schodům, řekla Selena: „A mimochodem, udělal jste dobře, že jste se oholil. Vážně, plnovousy už v těchto průkopnických dnech vycházejí z módy. Lidé jsou takoví snobové.“ Usmála se. „Víte, tak trochu jsme čekali nějakého jeskynního muže.“

„No, řekl bych, že kdysi jsem něco takového opravdu byl.“

Jeho strohá odpověď se jí viditelně dotkla, zdálo se, že by od něj chtěla slyšet víc. Došli na odpočívadlo, kde nebylo nic

jiného než několikery neoznačené kovové dveře. Když se dvojice přiblížila, jedny z nich se otevřely a znovu nehlučně zapadly v okamžiku, kdy jimi Jošua se Selenou prošli a začali sestupovat po dalším schodišti, klesajícím někam dolů.

„Jošuo, něco vám řeknu,“ prohlásila s poněkud jízlivým humorem, „Nejraději bych vás *shodila* z těch schodů! A víte proč? Protože si sem přijdete, a najednou máte bezpečnostní hodnocení nula, velké „O“, což teoreticky znamená, že se můžete dozvědět všechno, co se tady děje. Já, na druhé straně, mám bezpečnostní prověrku třídy pět. Máte vyšší postavení než já a já pracuji pro transZemskou a její přidružené podniky od samého začátku! Co jste doopravdy zač, když se tady z ničeho nic objevíte, a už můžete být zasvěcen do každého tajemství?“

„Podívejte, je mi to opravdu líto. Ale řekl bych, že jsem jen Jošua. A mimochodem, co myslíte tím ‚od samého začátku‘? Já jsem byl ten začátek! Proto jsem tady, je to tak?“

„Ano. Samozřejmě. Ale myslím, že pro každého je jeho začátek ten první Krok...“

KAPITOLA 6

Jim Russo poprvé Vzkročil do toho, co zanedlouho hromadní žvanilové na webu začali nazývat Dlouhá Země, protože byl ambiciózní. A taky proto, že ve svých osmatřiceti letech, během nichž prožil bezpočet ošklivých dní a zrad, došel k názoru, že má před smečkou náskok.

Velmi brzo po dni Nazemvzkročení si připravil plán a dobře si promyslel, co musí udělat. Mířil přímo do svého kouta Kalifornie. Přivezl si mapy, fotografie a podobné věcíčky, aby našel přesně to místo, kde udělal Marshall před všemi těmi roky svůj nález. Uvědomoval si, že GPS v dalších světech nefungují, takže všechno bude muset být na papíře. Je jasné, že k tomu, abyste našli Sutterovu pilu*, nepotřebujete tady, na břehu jižního ramene American River, mapu, tedy rozhodně ne tady, na Prvozemi. Ležela v Kalifornské památkové rezervaci. Postavili tam památník, aby ukázali, kde ležela původní pila, a vy jste se mohli podívat, odkud James Marshall uviděl, jak se v odpadní strouze pily lesknou zlatá zrnka. Mohli jste se postavit přesně na to místo. To teď Jim Russo udělal a kolečka v hlavě se mu točila naplno.

Pak Vzkročil do Západu 1 a celá rekonstrukce i s památní-

* Pozn. překl.: *Na Sutterově pile našel 26. ledna 1848 James W. Marshall, Sutterův společník, několik zrněk zlata a na základě jeho nálezu došlo k proslulé kalifornské Zlaté horečce. Bohužel.*

kem byla ta tam. Krajina byla stejně divoká jako ve chvíli, kdy tam přišli Marshall, Sutter a jejich hoši, aby na tom místě postavili svou pilu. Možná dokonce i divočejší, protože předtím, než začala první Vzkročení, tam dokonce nebyli ani Indiáni. Samozřejmě, že dnes tam byli jiní lidé, turisté z Prvozemě, kteří si to místo prohlíželi. Bylo tam dokonce několik informačních tabulek. Sutter Západ a Východ 1 už byly přijaty do seznamu krajinných orientačních bodů jako doplněk k tomu, co měli na Prvozemi. Jim se usmál, když viděl, jak hloupě těch několik místních turistů poulí oči a jak jim chybí ta nejmenší špetka představitosti.

Hned, jak měl dojem, že je v pořádku, když po nějakých deseti, patnácti minutách opadla nevolnost, provedl další Krok. A znovu. A ještě jednou.

Zastavil se na Západu 5, protože odhadl, že to už bude dost daleko. Kolem nikdo nebyl. Zasmál se nahlas a zajódloval. Žádná odpověď. Ozvala se jen ozvěna a někde zaspíval pták. Byl sám.

Už nečekal, až nevolnost pomine. Přikrčil se u potoka, vytáhl z batohu síto a při tom zhluboka dýchal, aby se mu usadil žaludek. Přesně tady si 24. ledna 1848 všiml James Marshall zvláštních kamenných útvarů pod vodou. Už během dne vymýval Marshall z potoka zlatá zrnka a kalifornská Zlatá horečka začala. Jim snil o tom, že najde přesně *totéž zlaté zrnko*, které našel Marshall a které je teď v majetku Smithsonianského institutu. Jaká by to byla podařená taškařice! Jenže teď tady samozřejmě nebyla žádná pila, a tudíž žádná odpadní strouha a dno potoka bylo neporušené, tak jak to bylo v Marshallových dnech, v minulosti Prvozemě, a jak se zdálo, bylo velmi nepravděpodobné, že by se mu podařilo najít totéž zrnko zlata. No, spokojí se s tím, že se stane boháčem.

To byl jeho velký plán. Věděl naprosto přesně, kde bylo zlato ze Sutterovy pily, protože bylo objeveno a vyrýžováno

zlatokopy, kteří přišli po Marshallovi. Měl mapy kapes, které byly přesně tady, pořád ještě neporušené! Protože v tomhle světě nebyl ani Sutter, ani Marshall, žádná pila – a žádná Zlatá horečka. Všechno to bohatství, nebo snad přesněji jeho kopie, pořád ještě spalo v zemi. A čekalo jen na Jima, aby si ho vzal.

A najednou se mu za zády ozval smích.

Prudce se otočil, pokusil se vstát, zapotácel se a šlápl do potoka, takže si namočil nohy.

Proti němu stál muž v hrubém džínovém oblečení a se širokým kloboukem na hlavě. Na zádech nesl těžký oranžový batoh a něco jako krátký krumpáč. Smál se na Jima a ve špinavé tváři mu blýskaly bílé zuby. Pak se kolem něj začali objevovat další lidé – muži a ženy, stejně oblečení, stejně špinaví a unavení. Přes nastupující nevolnost se při pohledu na Jima začala většina z nich usmívat.

„Neříkejte mi, že je to další?“ prohlásila jedna žena.

Pod prachem vypadala dost atraktivně. Půvabná žena, která si z něj dělá legraci. S hořící tváří se podíval stranou.

„Vypadá to tak,“ odpověděl jí první muž. „Tak o co jde, příteli? Jsi tady, aby ses napakoval na Sutterově zlatě?“

„Co je ti do toho?“

Muž zavrtěl hlavou. „Co je to s lidmi, jako jsi ty? Vy jistým způsobem myslíte o jeden tah dopředu, ale už ne o druhý a o třetí.“ Jimovi připadal jako vysokoškolák, uhlazený a jízlivý. „Napadlo tě, že je tady, na tomhle místě nevyřýžované zlato. Samozřejmě, že tady je, to máš pravdu. Jenže co takhle to samé místo na Západu 6 a 7 a 8? A až tam někde, kam se dá vůbec dojít? Co všichni ti chlápci jako ty, kteří rýžují v potocích dalších posunutých světů? Na to jsi nepomyslel, že ne?“ Z kapsy vytáhl zlatý nugget veliký jako holubí vejce. „Milý příteli, podobný nápad měl kdekdo!“

Ozvala se žena: „No tak, nebuď na něj příliš tvrdý, Macu.

Když sebou hodí, nějaké peníze si vydělat může. Zlato ještě úplně nedevalvovalo, tolik se ho zase zatím nazpět nedostalo. A pořád ještě ho může prodat jako zboží. Prostě a jednoduše, zlato už nemá cenu své váhy ve zlatě!“

Další smích.

Mac přikývl. „Další ukázka překvapivě nízké ekonomické hodnoty všech těch Vkročných světů. Skutečný paradox.“

Ta uhlazenost vysokoškolského absolventa Jima dráždila k šílénství. „Jestli nemají žádnou cenu, ty chytráku, tak co tady děláte vy?“

„No, my taky rýžujeme,“ odpověděl Mac. „Šli jsme po Marshallových stopách stejně jako ty. Šli jsme mnohem dál. Postavili jsme dokonce kopii té pily a kovárnu, abychom vyrobili kovové nářadí, abychom našli to zlato a vyrýžovali ho stejným způsobem, jakým to dělali staří prospektoři a průkopníci. Příští rok to bude na Discovery, můžeš si to zkontrolovat. Jenže my tam *nebyli* kvůli tomu samotnému zlatu. Podívej.“ A hodil Jimovi zlatý valoun. Dopadl mu k nohám a zůstal ležet v mokrému štěrku.

„Vy sráči.“

Macův úsměv zmizel, jako by ho Jimovy způsoby zklamaly. „Řekl bych, že tady náš nový přítel nemá moc velký smysl pro humor, dámy a pánové. No, tak dobře –“

Jim se vrhl ke skupině s pozdviženými pěstmi. Usmívali se, ještě když jeden po druhém mizeli. Nepodařilo se mu ušetřit jedinou ránu.

KAPITOLA 7

Pro Sally Linsayovou nebyl její odchod z Prvozemě, rok po prvním dni Nazemvkročení, zdaleka prvním Vzkročením. Opustila svět, protože její otec odešel už před ní. A před ním většina její rodiny. Bylo jí devatenáct.

Věnovala tomu potřebný čas. Čas na to, sbalit si věci, vyřídit své záležitosti. Koneckonců, neměla v plánu se vracet.

Pak jednoho rána vklouzla do své rybářské vesty plné kapes, vzala si batoh a naposledy opustila svůj pokoj v tetině domě. Teta Tiffany byla pryč, a to Sally vyhovovalo, neměla ráda loučení. Pomalu došla na Park Street a prošla školním pozemkem. Nikde nebylo živé duše, dokonce ani žádný uklízeč. UW spala. A tohle časné ráno bylo mnohem tišší, než bylo obvyklé, tím si byla jistá. Možná, že odešlo mnohem víc lidí, než si myslela. Na břehu jezera prošla kolem knihovny, namířila na západ po Jezerní cestě a zamířila k místu, kde se vždycky pořádaly pikniky. Na jezeře Mendota bylo vidět pár plachet, nějakého otužilého windsurfaře v oranžovém neoprenu a několik lodí Veslařského klubu UW. Jejich megafony štěkaly pokyny, které se nesly nad vodní hladinou. Obzor byl lemován zelení.

Pro někoho to byla dokonalá idyla, univerzita plná zeleně u jezera. Pro ni ne. Sally měla ráda přírodu, ale tu přirozenou. Pro ni nebyla Dlouhá Země nějaká módní novinka, módní park, který se otevřel v den Nazemvkročení. Ona *tam venku*

vyrostla. Když se teď dívala na veslice a surfaře, viděla jen narušitele, pitomce, kteří plaší ptáky. Totéž se začínalo dít i v dalších světech, jak tam vcházeli další podobní pitomci s otevřenou hubou. Dokonce i tuhle křišťálově čistou, klidnou vodu vnímala jen jako rozředěný odpad. Ale alespoň si k rozloučení s tímhle místem, s tím městem u jezera, kde nebyla vždycky nešťastná, vybrala krásný den a vzduch byl svěží. Ale tam, kam jde, bude mnohem svěžejší.

Našla si tiché místo a sešla z cesty do stínu stromů. Naposled si zkontrolovala výbavu. Nesla si i zbraně, včetně lehké kuše. Její Vkročec byl v plastické krabičce, podobné té, kterou použil její otec. Kromě základního přístroje schránka obsahovala další vybavení – náhradní díly, nástroje pro jemnou optiku, kus pájecího drátu, miniaturní výtisky plánek a elektronických okruhů. Uprostřed spleti součástí byl samozřejmě brambor. To byl opravdu geniální nápad – baterie, kterou jste mohli sníst, když se stal oběd prioritou. Bylo to vybavení profesionálního cestovatele. Zbylo v ní dost nostalgie na to, aby na krabici nalepila nálepku s logem UW.

Jenže krabička byla jen maskování. Sally nepotřebovala Vkročec, aby Vkročila.

Znala Dlouhou Zemi a věděla, jak po ní cestovat. Teď se tam vydávala, aby našla otce. A ještě něco, co pro ni bylo nekonečnou záhadou už od doby, kdy byla malá holčička a hrála si před kůlnou svého otce, která stála v druhém Wyomingu. K čemu to všechno vlastně je.

Nikdy nepatřila k nerozhodným lidem. Vybrala si náhodně jeden směr, usmála se a Vkročila. Její okolí, jezero a skupinky stromů, se nezměnilo. Ale cesta, veslice a ten pitomý windsurfař zmizeli.

KAPITOLA 8

V těch počátečních dnech se lidé vydávali na všechny strany, ať už s nějakým cílem, nebo jen tak, pro tu možnost a vlastní potěšení. Nikdo z nich však nedošel dál než Jošua.

V těch prvních měsících, kdy mu bylo teprve třináct – čtrnáct, si vybudoval útočiště ve vyšších Zemích. Říkal jim palisády. A ty nejlepší z nich byly opravdu kolové ohrady jako v Robinsonu Crusoeovi. Lidé měli o Robinsonu Crusoeovi zkreslené představy. Všeobecně si ho představovali jako odhodlaného, srdečného muže ve spodkách z kozí kůže. Jenže v Domově měli jeden výtisk té knihy a Jošua, protože to byl Jošua, ji přečetl od přední záložky až k té zadní. Robinson Crusoe byl na svém ostrově víc než šestadvacet let a většinu toho času strávil budováním palisád. S tím Jošua souhlasil, ten muž měl očividně hlavu na správném místě.

Bylo to mnohem těžší, když začínal. V Madisonu – ve Wisconsinu – jste na druhé straně stěn současně skutečnosti, jak na západ, tak na východ, našli většinou jen prérii. Jošua teď věděl, že měl při prvním Vzkročení štěstí, protože nebyla zima, kvůli které by se mohl nepřipravený ocitnout v teplotě pod čtyřicet stupňů. A taky že neVzkročil do nějakého z četných močálů, na místo, které na Prvozemí lidé odvodnili, vysušili a změnili v zemědělskou půdu dávno předtím, než se narodil.

Když se poprvé vydal sám tam do divokých světů a pokusil se tam strávit noc, bylo to dost drsné. Jediná jedlá věc, kterou

poznal, byly ostružiny, ale vodu našel v kornoutových listech některých rostlin. Vzal si pokrývku, na kterou tehdy bylo příliš teplo, ale využil ji jako síť proti moskytům. Pro jistotu se vyspal ve větvích stromu. Teprve později zjistil, že pumy lezou po stromech...

Potom si vypůjčil několik knih z Domova a z městské knihovny, aby mu pomohly v rozeznávání věcí, a zeptal se sestry Serendipity, která se vyznala v historii vaření, a pomalu si začal uvědomovat, že by člověk musel být velký hlupák, aby tam venku hladověl. Byly tam jedlé bobule, houby, žaludy a bukvice, ořechy, plané obilniny, velké zelené rákosiny s kořeny bohatými na uhličitan. Byly tam rostliny, které se daly využít, když byl člověk nemocný, dokonce i divoký chinin. Jezera se hemžila rybami a vyrobit pasti bylo snadné. Jednou nebo dvakrát se pokusil lovit. Králíci byli v pořádku, ale větší zvěř, jeleni, sobi a losi, musela počkat, až bude starší. Dokonce i krocani mu dali hezkou práci. Ale proč se honit, když tady byli divocí holubi, kteří byli tak hloupí, že si sedli a čekali, dokud k nim nedojdete a neomráčíte je? Zvířata, dokonce i ryby, byla nevinná. Důvěřivá. Jošua si vytvořil zvyk, že svému úlovku poděkoval za dar jeho života, a teprve později se dozvěděl, že takhle se chovali ke své kořisti indiánští lovci.

Člověk se musel připravit. Potřeboval zápalky nebo Fresnelovu čočku, aby si mohl rozdělat oheň, on sám se naučil vyrobit si v případě nouze k rozdělení ohně vrtící luk a ohňové prkénko, ale bylo to natolik pracné, že se to nehodilo k běžnému používání. Z *Čistého úklidu*, státního obchodu s čisticími prostředky a domácími chemikáliemi na Badger Road, si pořídil repelent na moskyty. A domácí dezinfekci na čištění vody.

Bylo samozřejmé, že člověk nestál o to, stát se sám kořistí – ale kořistí čeho? Existovala tam samozřejmě zvířata, která by vás dokázala zabít. Rysové, divoké kočky velké jako psi, které

si vás nějakou dobu upřeně prohlížely, ale pak odběhly, aby si našly snadnější kořist. Pумы, zvířata velikosti německého ovčáka, s obličejem, který byl dokonalým výtažkem kočky. Jednou byl svědkem toho, jak puma strhla jelena. Vyskočila mu na hřbet a prokousla mu krční tepnu. O něco dál zahlédl i vlky a také mnohem exotičtější zvířata – něco jako obrovské bobry a lenochody, neohrabaná a hloupá, která ho rozesmála. Předpokládal, že všechna ta zvířata existovala v Madisonu na Prvozemi dlouho předtím, než se tam objevili první lidé, a teď už byla většinou vyhynulá. Žádné z těch zvířat ve Vlkročných světech nikdy předtím nevidělo člověka, a dokonce i ta nejdivočejší se bála neznámého. Moskyti byli v podstatě větší problém než vlci.

V těch počátečních dnech tam Jošua nikdy nezůstával dlouho, většinou jen několik dní a nocí. Občas si poněkud zvráceně přál, aby ho jeho Vlkročovací schopnost opustila, on by tady uvázl a zjistil by, jak by dokázal přežít. Když se vrátil domů, ptávala se ho sestra Agnes: „Nepřipadá ti to tam venku opuštěné a strašidelné?“ Ale nebylo to opuštěné dost. A čeho by se tam měl asi bát? To byste se mohli právě tak dobře ptát někoho, kdo strčil prsty do vody na pláži Tichého oceánu, jestli se nebojí takového množství vody.

Kromě toho netrvalo dlouho, a na nižších Zemích jste se pomalu nemohli pohnout, jaká tam byla tlačnice Kráčejičích turistů, kteří se přišli přesvědčit na vlastní oči, o co tady vlastně jde. Lidé s ocelovým pohledem, v seriózních krátkých kalhotách a s odhodlanými koleny, kteří kráčeli tím novým územím, nebo se alespoň zapletli do hustého podrostu. Lidé s otázkami typu: „Čí je to země? Jsme pořád ještě ve Wisconsinu? A jsou to vůbec Spojené státy?“

Nejhorší ze všech byli ti, kteří prchali před hněvem božím, nebo ho možná hledali. Takových věcí bylo mnoho. Měla snad Dlouhá Země znamenat konec světa? Nebo zkázu starého

světa a představovat nový svět připravený pro vyvolené? Mezi vyvolenými chtělo být příliš mnoho lidí a příliš mnoho lidí si myslelo, že se o ně Bůh v těch nových rajských světech postará. Bůh se postaral, co do množství, to byla pravda, o obrovský nadbytek potravy, která pobíhala všude kolem. Ale Bůh také pomáhá těm, kdo si pomáhají sami, a dá se předpokládat, že čekal, že si vyvolení přinesou teplé oblečení, tablety na čištění vody, základní léky a zbraně jako třeba bronzové nože, které se v posledních dnech tak skvěle prodávaly, možná stan – zkrátka a dobře, že bude mít ta parta alespoň trochu rozumu. A jestli jste rozum neměli, ale měli trochu štěstí, tak to, co vás dostalo, byli jen moskyti. *Jen.* Podle Jošuaova mínění, pokud jste chtěli poněkud rozšířit onu biblickou metaforu, pak tahle Apokalypsa měla své čtyři jezdce, kteří se jmenovali Chamtivost, Neschopnost řídit se pravidly, Zmatek a Náhodné odřeniny. Jošuovi už se dělalo špatně ze zachraňování Spasených.

Brzy jich začal mít dost. Všech. Jaké právo měli všichni ti lidé potulovat se po *jeho* tajných místech?

A co bylo horší, vstupovali do cesty Tichu. Říkal tomu tak. Utopili klid. Utopili tu vzdálenou hlubokou přítomnost za chomáčem světů, přítomnost, již si, jak se zdálo, uvědomoval celý svůj život a kterou poznal hned, jak se dostal dost daleko od Prvozemě, aby ji zaslechl. Začal se vyhýbat každému opálenému cestovateli, každému zvědavému dítěti a hluku, který dělali.

A přesto cítil povinnost pomáhat všem těm lidem, které zavrhoval, a to ho mátl. Byl zmatený také tím, že trávil tolik času o samotě, a skutečností, že se mu to *líbilo*. A proto tuhle věc probíral se sestrou Agnes.

Sestra Agnes byla samozřejmě věřící, i když určitým podivínským způsobem. Ve svém malém pokojíku měla na stěně dva obrazy – jeden z nich byl obraz Svatého srdce, na druhém byl

zpěvák Meat Loaf. A desky Jima Steinmana si podle ostatních sester pouštěla příliš nahlas. O kolech a motocyklech toho Jošua moc nevěděl, ale Harley sestry Agnes vypadal tak staře, že v jeho sajdkáře nejspíš kdysi musel jezdit sám svatý Pavel. Občas do garáže Domova na Allied Drive přijížděli výjimečně vlasatí a vousatí motorkáři z okolních států. Posloužila jim kávou a dávala pozor, aby se *nedotkli* obrazů.

Všechny děti ji měly rády a ona měla ráda je, ale Jošua nejvíc, zvláště potom, co tak úžasným způsobem nalakoval jejího Harleye, a to včetně nápisu „Bat Into Heaven“. Ten s vynaložením nesmírného úsilí vyvedl na nádrži starobyklým psacím písmem, na které narazil v jednom spisku v knihovně. Potom už v očích sestry Agnes nemohl Jošua spáchat nic zlého a povolila mu používat své náradí, kdykoliv se mu zachtělo.

Jestli tady byl někdo, komu mohl věřit, pak to byla sestra Agnes. A jenom s ní, když byl někdy pryč příliš dlouho, se občas jeho obvyklá nemluvnost měnila v záplavu slov, podobnou proudu vytrysklému z protržené přehradní hráze, a všechno, co potřeboval říci, ze sebe vychrlil najednou.

Tak jí vyprávěl o tom, jaké to je, když má nutkání zachraňovat ztracené, hloupé a protivné, a způsob, jakým zírají, a způsob, jakým říkají: „To jsi ty, že ano? Ten kluk, co může Vkročit a pak se patnáct minut necítí jako psí hovno.“ Nikdy nepřišel na to, *jak* to vědí, ale ta zpráva se nějak rozšířila, a to přes všechna ujišťování kolegů policistky Janssonové, že budou mlčet. A to z něj dělalo odlišného člověka a to, že je jiný, pro něj znamenalo Problém. To bylo špatné a na to člověk nedokázal zapomenout, a to ani tady, v pokojíku sestry Agnes. Protože hned nad těmi dvěma obrazy, tedy nad Svatým srdcem a Meat Loafem, byla malá soška muže, kterého přibili na kříž, protože byl Problém.

Řekla mu, že jí to připadá, jako kdyby uvázl v něčem, k čemu byl povolán, podobně jako ona. Věděla, jak je těžké přimět

lidi, aby pochopili, co pochopit nechtějí, jako například když ona trvala na tom, že „For Crying Out Loud“ je jedna z nej-svatějších písní, která kdy byla nahrána. Řekla mu, aby následoval své srdce a také aby přicházel a odcházel, kdykoliv se mu zlíbí, protože Domov je *jeho* domovem.

Také mu řekla, že může důvěřovat policistce Janssonové, protože je to dobrá policistka a dobrá Steinmanova fanyнка (a přitom výraz „Steinmanova fanyнка“ vložila do řeči v místě, kde by nejspíše jiná sestra použila výraz „katolička“), která ji, sestru Agnes, navštívila a požádala ji, jestli by mohla Jošuu navštívit a požádat ho o pomoc.

KAPITOLA 9

Zatím, šest měsíců po dni Nazemvkročení, služební kariéra Monicy Janssonové nabrala jiný směr, jako při rozhodném tahu šachového jezdce.

Stála před budovou policejního okrsku Madison-jih. Rozkročila se, posunula vypínač na svém Vkročci, obdržela obvyklý úder do žaludku, a stanice zmizela, aby ji nahradily vysoké stromy a zelený stín. Na mýtině vykácené v téhle části původního lesa byla malá dřevěná chata se znakem OPO (Oddělení postrádaných osob) na dveřích, nízkou lavicí vedle dveří a americkou vlajkou zavěšenou na osekaném kmínku mladého stromu. Janssonová si sedla na lavici, hluboko se předklonila a snažila se zahnat nevolnost. Lavice tam byla přesně k tomuto účelu – aby vám umožnila zotavit se ze Vkročení dřív, než se setkáte se svými kolegy policisty.

Ode dne Nazemvkročení se věci začaly hýbat rychle. Technici stvořili policejní verzi Vkročce složenou z masivních součástí v hladkém pouzdře z černého plastiku, která dokázala odolat i výstřelu z malé vzdálenosti. Bylo samozřejmé, že jako u všech Vkročců bez rozdílu jste – což zjistila hned na začátku u Linsayova prototypu – museli provést montáž vnitřních součástí sami, aby vám fungoval. Byla to hezká stavebnice, ale nesměli jste si všimnout vtípů na brambory, potřebné k tomu, aby Vkročce fungovaly. „Budete dělat pomfrity, policisto? Ha, ha.“

Nikdo ale nedokázal udělat nic se silnou nevolností, která po Vzkročení postihla na nějakých deset, patnáct minut většinu lidí. Existoval nějaký lék, který měl údajně pomáhat, ale Janssonová se vždycky snažila ne být závislá na lécích, a kromě toho po nich člověku zmodrala moč.

Když začalo omámení a nevolnost pomalu ustupovat, vstala. Den v Madisonu Západ 1 byl klidný a chladný, bez slunce, ale i bez deště. Tenhle Vzkročný svět byl skoro stejný, jako když sem přišla poprvé, přímo z trosek Linsayova domu. Šumění listů, čistý vzduch, zpěv ptáků. Ale měnil se, kousek po kousku, protože do okraje pralesa se zakusovaly vykácené mýtiny, préríjní porost, bez ohledu na květy, byl sečen, jak usedlíci „rozšiřovali“ své majetky, podnikatelé se pokoušeli vymyslet, jak vytěžit tenhle svět kvalitního dřeva a exotických zvířat, objevily se úřední organizace jako OPO, které si začaly vytvářet záchytné body v sousedních světech v podobě chat a srubů, jako přívěšky svých hlavních budov na Prvozemi. Říkalo se, že za výjimečně klidných dnů je vidět na nebi první náznaky smogu. Janssonová uvažovala, jak dlouho bude asi trvat, než uvidí na tomhle čistém nebi kondenzační stopu prvního letadla.

Uvažovala, kde je právě teď Jošua Valenté, Jošua, její vlastní provinilé tajemství.

Na schůzku s Clichym málem přišla pozdě.

V malé chatě převládal pach vyčpělé kávy.

Byli tam dva muži, nadporučík Clichy, sedící za svým stolem s očima upřenýma do svého laptopu – vyrobeného na zakázku z nekovových slitin –, a mladší policista jménem Mike Christopher, který pracně sepisoval nějaké hlášení do velké úřední knihy se žlutými linkovanými listy. Policisté ve vedlejších světech byli pořád ještě bez základní elektronické podpory, a to znamenalo, že se museli znovu naučit čitelně psát, nebo spíše nečitelněji, jak to kdy uměli.

Clichy jí zamával, aniž zvedl oči od obrazovky laptopu. „Dejte si kafe a sedněte si.“

Nalila si hrnek kávy tak silné, že se obávala, aby nerozlep-tala bronzovou lžičku, kterou si kávu míchala, a sedla si na hrubou židli na druhé straně stolu. Jack Clichy byl zavalitý, mohutný muž s tváří, která vypadala jako kus odřené kůže- ného kufří. Musela se na něj usmát. „Vypadáte jako doma, nadporučíku.“

Podíval se na ni. „Nedělejte si ze mě srandičky, Janssonová. Kdo si myslíte, že jsem? Davy Crockett? Poslyšte, já jsem vy- rostl v Brooklynu. Pro mě je dolní Madison Divoký západ. Tohle je hororový park.“

„Proč jste si mě přál vidět, pane?“

„Kvůli strategii, Janssonová. Požádali nás, abychom přispě- li k celostátnímu hlášení zprávou, jakým způsobem se chce- me vypořádat s těmi náhodnými událostmi na vedlejších Ze- mích. Naše plány pro nejbližší budoucnost, střednědobé plány i v dlouhodobé perspektivě. Jedna kopie půjde i na federální úroveň. A šéf po mně jde, protože, jak zdůrazňuje, my nemá- me *žádné* plány, krátkodobé ani střednědobé, natož dlouho- dobé. Zatím vždycky jen reagujeme na momentální události.“

„A proto jsem tady?“

„Počkejte, najdu záznamy...“ zaklepal na klávesnici.

Christopherovo rádio zachraptělo a on něco zamumlal v od- pověď. Mobily tady samozřejmě nefungovaly. Běžné radio- stanice, jak vysílače, tak přijímače ano, samozřejmě, pokud byly upraveny tak, že v nich nebyly kovové součástky, a daly se přenést bez následků. Mluvilo se dokonce o tom, že by se mohla položit jakási síť starých telefonních linek z měděného drátu.

„Tady to máme,“ Clichy otočil laptop tak, že Janssonová viděla na obrazovku. „Tady mám kopie hlášení jednotlivých případů a kousky videí. Pokouším se to dát dohromady tak,

aby mi to všechno dávalo nějaký smysl. A pořád se mi tady objevuje vaše jméno, Janssonová, a proto jsem vás zavolał.“

Viděla odkazy na svá hlášení o požáru v Linsayově domě a o panice první noci, kdy zmizeli první teenageři.

„Takže prvních pár dní jsme měli pěkně těžkých. Ty ztracené děti, a pak ty, které se vrátily s polámanými kostmi, protože propadly podlahami z vyšších pater, nebo ty, ze kterých si někde něco kousek ukouslo. Útěky z vězení. Vlna absentérismu – ze škol, z úřadů, z veřejných služeb. Hospodářství dostalo náhlý úder, celonárodně, vlastně celosvětově. Víte to? Řekli mi, že to bylo jako zvláštní oslava Dne díkůvzdání, než se ti sráči začali vracet nazpět do práce, nebo alespoň většina z nich...“

Janssonová přikývla. Většina z chodců prvního dne se velmi rychle vrátila. Někteří ne. Zůstávali tam především chudí, což bylo pochopitelné, bohatí měli na Prvozemi mnohem víc co ztratit. Takže z takových měst, jako byla Bombaj nebo Lagos, dokonce i z některých amerických měst, mizela hejna dětí z ulic, zmatených, nevybavených, aby se ocitla v divokých světech, ale byly to také světy, které nikomu nepatřily, tak proč by nemohly patřit právě tobě? Americký Červený kříž a další podobné organizace za nimi vyslaly týmy, aby srovnaly zmatky typu *Pán much*^{*}, které tam zavládly.

To bylo podle přesvědčení Janssonové na Dlouhé Zemi to podstatné. Chování Jošuy Valienté to ukázalo na samém začátku. Nabízela *prostor*. Nabízela místo, kam utéci – místo,

* Pozn. překl.: *Pán much* (1954, anglicky *Lord of the Flies*) je román nositele Nobelovy ceny Williama Goldinga. Skupina chlapců se po havárii na pustém ostrově pokouší vybudovat demokratickou společnost a pokus beznadějně selhává. Autor rozebírá věčná témata, jako jsou individuální prospěch versus obecné blaho, tyranie, fanatismus a vrozený sklon lidské povahy ke zlu. Skvělá kniha. Vřele doporučuji.

kde jste mohli utíkat, alespoň podle toho, co se zatím vědělo, donekonečna. Po celém světě jste mohli narazit na postupně mizející skupinky lidí, kteří odcházeli, bez plánu, bez přípravy, prostě odcházeli jen tak, na zelenou louku. A na Prvotní Zemi se také už objevovala hlášení o problémech s bezradnými, rozloženými lidmi, kteří bez ohledu na to, jak pečlivě sestrojili své Vkročce, nedokázali Vkročit vůbec.

Prvořadým zájmem nadporučíka Clichyho byly samozřejmě způsoby, jakými byly nové světy používány proti Prvozemi.

„Podívejte se do služebních záznamů,“ pokračoval. „Po pár dnech si lidé začali uvědomovat, co je to za bordel, a začaly se nám objevovat mnohem promyšlenější zločiny. Pečlivě připravená vloupání. Množství sebevražděných atentátníků ve velkých městech. A útok s cílem zavraždit Brewerovou, nebo přesněji pokus. A to je místo, kde se začíná objevovat vaše jméno, policistko Janssonová.“

Janssonová si vzpomínala. Mel Brewerová byla žena, která opustila svého manžela, drogového dealera, a uzavřela dohodu s okresním návladním, že bude svědčit proti svému manželovi s tím, že pak bude zařazena do programu na ochranu svědků. Jen o vlas unikla prvnímu vražednému útoku, když na ni zaútočil vrah, který k ní Vkročil. Byla to Janssonová, kdo přišel s nápadem, aby ji ukryli ve sklepě. Na Vkročných světech Západ 1 a Východ 1 byl prostor, kde byl na Prvozemi sklep, pevná zem, takže se z něj Vkročit nedalo. Buď by musel útočník na stejném místě ve Vkročném světě vykopat díru, nebo se objevit na úrovni země a pak si probíjet cestu dolů. Tak či tak, okamžik překvapení byl ztracený. Hned následujícího rána byla na všech policejních stanicích, dokonce i v budově Kapiitolu, vytvořena v podzemních prostorech podobná útočiště.

„Vy jste nebyla jediná, koho to napadlo, Janssonová. Ale byla jste v celé zemi *mezi* těmi prvními. Slyšel jsem, že i sám prezident teď spí v nějakém bunkru pod Bílým domem.“